

af Gødningstoffer er overdraget. Det er ikke Kommunen som saadan, der udfører saadanne Stoffer, det er et privat Selskab, og det nuværende Selskab hedder: „Kjøbenhavns Grundejeres Renholdningsselskab.“ Der udføres her fra Kjøbenhavn Gødning til to store Oplagspladser i Byens Omegn. Den ene og største af dem er beliggende ved Kommunens nordligste Grænse ude ved Lersøen og den anden ude paa Amager. Ifølge den ny Ordning skal imidlertid den største Station, den, der ligger ved Lersøen, ophæves, og det har sin Grund i, at Byen udvider sig stærkt paa denne Kant. Det skal kun vare ca. 3 Aar, inden denne Ordning træder i Kraft, og naar den Tid er gaaet, skal den hele Masse føres ud til Amager, men der har Selskabet den Forpligtelse, at det ikke maa have større Beholdere end saadanne, som rumme et Oplag, der svarer til 3 Dages Produktion, idet det øvrige efterhaanden skal pumpes ud i Sundet hurtigst muligt. Nu er 3 Dages Produktion kun en ganske ringe Mængde, og naar man risikerer, at alt det øvrige bliver pumpet ud, vil man se, at her løber Landbruget en stor Fare for at miste saa godt som al den Gødning, her kan være Tale om, og det er slet ikke saa lidt, det drejer sig om, i alt er det ca. 450,000 Tdr. aarlig. Deraf kan man maaske, naar den ny Ordning er traadt fuldstændig i Kraft, gøre Regning paa fremdeles at kunne afse ca. 100,000 Tdr. ude paa Sjælland til de Stationer, man har længere ude, og maaske 50,000 Tdr. til Amager. Men Resten vil det ganske sikkert blive overordentlig vanskeligt at faa bragt ud paa Landet, thi kommer det først ud paa Amager, bliver det næsten umuligt for Landbruget at komme i Besiddelse af det, al den Stund Sundhedsvedtægt og Politivedtægt forbyde Transport af den Slags Varer gennem Byen uden netop i den Slags Vogne, som Selskabet har, saa man løber altsaa stor Fare for, at denne store Masse, ca. 300,000 Tdr., vil blive pumpet ud. Men saa kommer dertil en anden Omstændighed, som jeg ogsaa skal pege paa, og det er, at naar Renholdningsselskabet skal betale for at faa Varerne transporterede ud til Amager og saa siden skal betale for at faa dem pumpede ud i Søen, ligger det meget nær, at de vilde spare disse Udgifter og paalægge sig selv den Udgift en Gang for alle at anlægge Vandklosetter rundt omkring i Byen, og bliver Vandklosetsystemet gennemført i Kjøbenhavn, vil denne Gødningssmasse være fuldstændig

tabt for Landbruget. Jeg skal ikke her komme ind paa Vandklosetsystemets Fortrin eller Mangler, men kun sige, at hvis man ikke kan opnaa Begunstigelser med Hensyn til Transporten, saa vil den Tid sikkert ikke være fjern, da hele denne Gødningssmasse vil gaa tabt.

Den foregaaende Taler har allerede omtalt, hvorledes det stiller sig med Hensyn til Befordringsprisen, saa det skal jeg ikke komme ind paa. Jeg vil kun understrege, at man vil have faaet det Indtryk, at Fragten er forholdsvis høj; naar man tager Hensyn til, hvad det er for Varer, der skulle transporteres. Og hvad angaar det System, som man maa kunne bruge, da er det jo saaledes, at foruden disse Oplagspladser her i Kjøbenhavns umiddelbare Nærhed, har Selskabet Oplagspladser enkelte andre Steder paa Sjælland, og det har et fuldstændigt Vognmateriel, hvormed de køre til disse Stationer. Naar det nu er Tilfældet, at Selskabet har et saadant Vognmateriel, som selvfølgelig, hvis der er Brug for mere, end det nu har, vil kunne udvides, saa vil der ikke blive andet for Staten at gøre der, naa Transporten finder Sted til Oplagspladserne ude paa Sjælland, end at levere Trækkraft og Banebevogtning, og det vil, som allerede anført, sikkert ikke kunne koste store Summer. Det, jeg mener, man skal bort fra her, er denne Indskrivning, Udstedelse af Fragtbrev, hele dette omstændelige System, som man har med Hensyn til andre Varer, hvor det ganske sikkert er nødvendigt. Her kan jeg ikke indse, at der foreligger nogen Nødvendighed derfor, og naar Staten sparer paa dette Omraade, ville de Ofre, som Staten bringer, ikke blive store.

Men nu er der ganske sikkert ogsaa Steder, hvor man ikke er i Stand til at tilføre Gødning i saa store Mængder, men hvor man transporterer den i enkelte Vognladninger, som saa paa sædvanlig Maade blive indrangerede i Godstog. Den anden Transport kunde paa de sjællandske Baner foregaa om Natten, naar Banerne enten slet ikke eller kun meget lidt befærdes, saa at det ikke generer noget syndeligt. Men til Steder, hvor man ikke har Oplagspladser, bliver det ganske sikkert umuligt at transportere enkelte Vognladninger. Ogsaa dette Forhold vil jeg henlede Opmærksomheden paa, og der er navnlig to Ting, jeg nu henleder den højtærede Ministers Opmærksomhed paa. For det første bør der ogsaa her finde en Nedsættelse af Fragterne Sted, og dernæst bør der vises en Imødekommenhed fra